

KS. SŁAWOMIR KOWALSKI – LEGNICA

**DIECEZJALNY KONGRES EUCHARYSTYCZNY
W LEGNICY 8 -19 CZERWCA 2014 R. –
W 10 ROCZNICĘ WYDARZENIA NA TLE INNYCH
KONGRESÓW ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM
DIECEZJALNEGO KONGRESU EUCHARYSTYCZNEGO
W PRZEMYŚLU Z 1936 ROKU**

Pielęgnowanie kultu Eucharystii jako wyrazu pobożności ludowej rozwijało się na przestrzeni wieków, a znacznie intensywniej wyodrębniło się w okresie średniowiecza. Do jeszcze bardziej intensywnego rozwoju doszło na skutek reformacji, kiedy to powstawały nawet zgromadzenia zakonne, których szczególnym charyzmatem była cześć oddawana Najświętszemu Sakramentowi. Niewątpliwie, także w to dzieło propagowania, umacniania, zdynamizowania osobowej więzi z Chrystusem dzięki pogłębianiu tajemnicy Eucharystii, głównie w jej aspekcie egzystencjalnym poprzez związek z życiem ludzkim, wpisują się tzw. kongresy eucharystyczne, których początki sięgają końca XIX w.¹

KS. SŁAWOMIR KOWALSKI – prezbiter diecezji legnickiej, mgr teologii, ukończył studia podyplomowe w zakresie muzealnictwa i ochrony zabytków oraz archiwistykę, doktor nauk humanistycznych w zakresie historii, adiunkt w katedrze historii Kościoła w średniowieczu na Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu. ORCID: 0009-0009-1551-3320. Kontakt: slawek_k@vp.pl

1. S. Szymański, *Eucharystyczne Kongresy*, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 4, red. R. Łukaszyk, L. Bienkowski, F. Gryglewicz, Lublin 1985., kol. 1278.

Można doszukiwać się początków kongresów w pojawieniu się w XIX w. we Francji ruchów pielgrzymkowych do miejsc maryjnych oraz miejsc uświęconych przez cuda eucharystyczne. Te pielgrzymki eucharystyczne przerodziły się z czasem w kongresy, których pionierem był zorganizowany przez biskupa H. Monniera w dniach 28-30 czerwca 1881 r. pierwszy w dziejach kongres eucharystyczny w Lille, we Francji, przy współudziale delegatów z Włoch, Hiszpanii, Austrii, Belgii, Holandii, Meksyku i Chile. W wydarzeniu tym wzięło udział 363 uczestników, a jego uwieńczeniem była procesja z udziałem 4 tys. Osób. Kongres poparł w swoim brewe papież Leon XIII². Wspomniany papież 6 lat później ogłosił św. Paschalisa Baylon patronem kongresów eucharystycznych³. Dotykając kwestii kongresów eucharystycznych, trzeba podkreślić, że topograficznie posiadają one charakter międzynarodowy, krajowy i regionalny.

Zwoływanie międzynarodowych kongresów eucharystycznych zainicjowała Emile Tamisier żyjąca w latach 1834-1910, organizatorka licznych pielgrzymek eucharystycznych we Francji, przy poparciu choćby swoich spowiedników oraz katolickiego działacza świeckiego Ph. Vrau. Jej celem było nie tylko ożywienie ruchu pielgrzymkowego do miejsc kultu eucharystycznego, lecz także połączenie z konferencjami, a co się z tym łączyło, przekształcenie w międzynarodowe spotkania religijno-naukowe. Ta pomysłodawczyni miała zamiar w ten sposób zarówno ożywić kult eucharystyczny, jak i rozszerzyć jego zasięg, przeciwstawić się laicyzacji, wzbudzić w katolikach poczucie siły i dumy z wyznawanej wiary⁴. Warte nadmienienia jest, że w pierwszej fazie kongresy zwoływano zazwyczaj co roku, w okresie dwudziestolecia międzywojennego, z polecenia papieża Piusa XI, co 2 lata, po II wojnie światowej zaś rozpoczęto ich zwoływanie co 4-5 lat. Do 1981 r. odbyło się ich 42. Miały miejsce w rozmaitych zakątkach świata, a uczestniczyły w nich delegacje z różnych części świata⁵. Pierwszy taki międzynarodowy kongres odbył się, jak zostało już podane, w 1881 r. w Lillie. Godne zauważenia jest, że taki Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny odbył się we Wrocławiu w dniach od 25 maja do 1 czerwca 1997 r. Jego głównym tematem były słowa „Eucharystia i wolność” oraz motto „Ku wolności wyswobodził nas Chrystus”⁶. Jeden z ostatnich takich kongresów – jubileuszowy, bo 50 ty, odbył się w dniach

2. J. Tyrawa, *Eucharystia. Dzieje problematyki*, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 4, kol. 1242-1250.

3. R. Mroziuk, *Teologiczne idee polskich kongresów eucharystycznych*, Wrocław 1996, s. 19-20.

4. W. Ziembicki, *Idea i krótka historia kongresów eucharystycznych*, w: *Pierwszy Kongres Eucharystyczny Diecezji Świdnickiej. Liturgia stacji kongresowej*. Kłodzko 18.09.2005 r., s. 7.

5. Zob. S. Szymański, *Eucharystyczne kongresy*, kol. 1278-1279; R. Mroziuk, *Teologiczne idee polskich kongresów eucharystycznych*, s. 19-20.

6. P. Nitecki, *Wspominając Kongres Eucharystyczny*, „Dolny Śląsk”, 8 (2000), s. 209.

10-17 czerwca 2012 r. w Dublinie, w Irlandii. Przyświecało mu hasło „Eucharystia: komunია z Chrystusem oraz między nami”⁷.

Natomiast pierwsze kongresy o zasięgu krajowym miały miejsce w Hiszpanii, Francji, Niemczech, Włoszech i Stanach Zjednoczonych. I tak gwoli egzemplifikacji, takie kongresy odbyły się w Rzymie w 1905 r. i 1922 r.; w 1930 r.: we Francji, Belgii, Kanadzie, Włoszech, USA, Australii, Tunezji, a także w Polsce; w 1934 r. w Argentynie; w 1937 r. w Manili; w 1938 r. na Węgrzech; w 1951 r. w Hiszpanii; w 1960 r. w RFN; w 1976 r. w USA. Kwestią oczywistą jest, że kongresom towarzyszyły tematy przewodnie, np. w Bogocie w 1968 r. temat brzmiał „Eucharystia więzią miłości”; w Melbourne w 1973 r. – „Miłujcie się jak ja was umiłowalem”, podobnie II Krajowy Kongres Eucharystyczny odbył się pod hasłem „Do końca ich umiłowalem”⁸. W historii Kościoła w Polsce takie kongresy odbyły się trzy: w dniach 26-29 czerwca 1930 r. w Poznaniu⁹; w 1987 r. ze stacjami w miastach takich jak: Warszawa, Kraków, Częstochowa, Lublin, Gdańsk, Gdynia, Łódź, Szczecin, Tarnów. Jego głównym zadaniem było dokonanie zmian w mentalności wiernych, przemiana religijności ludowej na religijność eucharystyczną, odnowioną światłem i przesłaniem nauczania Soboru Watykańskiego II. Już samo przygotowanie do kongresu zakładało pogłębienie wiary, rozszerzenie wiedzy, ożywienie czci. Zostało podkreślone, że „celebracja kongresu nie może zamykać rozwoju religijności opartej na Eucharystii, przeciwnie, ma dać impuls do jej rozwoju, do budowania Kościoła jako wspólnoty miłości w konkretnych warunkach społecznych”¹⁰. Trzeci kongres o zasięgu ogólnokrajowym odbył się w dniach 18-19 czerwca 2005 r. w Warszawie pod hasłem „Pozostań Panie w naszych rodzinach”. Wzięli w nim udział także przedstawiciele diecezji legnickiej¹¹. Kongres poprzedzało gruntowne i odpowiednio wcześniej rozpoczęte przygotowanie teologiczno-pastoralne poprzez konferencje i homilie na temat Mszy św., które wygłosili, m. in.: o. prof. Jacek Salij – „Sakrament Eucharystii i sakrament małżeństwa”; ks. prof. Ireneusz Mroczkowski – „Rodzina w zamętach świata na drodze do pokoju w Eucharystii”; ks. prof. Krzysztof Pawlina – „Eucharystia w parafii a służba małżeństwu i rodzinie”. Sposoby upowszechniania miały

7. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, Pismo bpa Andrzeja Dziuby z dnia 11 marca 2012 r. 50 Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny, Dublin 10-17 czerwca 2012 r.

8. R. Mroziuk, *Teologiczne idee polskich kongresów eucharystycznych*, s. 20.

9. Zob. tamże, s. 19-47.

10. J. Glemp, Prymas Polski, *Gdy otwierają się bramy dla drugiego Kongresu Eucharystycznego*, Warszawa 1985, s. 3; Zob. R. Mroziuk, *Teologiczne idee polskich kongresów eucharystycznych*, s. 49-122.

11. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, Pismo Bp. S. Regmunta z dnia 10.06.2005 r., Informacja dla Księża reprezentujących Diecezję Legnicką na III Krajowym Kongresie Eucharystycznym.

formę krótszą (homilie podczas Mszy św. radiowej o godz. 9.00 transmitowanej z bazyliki św. Krzyża w Warszawie, jako przygotowanie dalsze do kongresu w kolejne niedziele 29.05; 5 i 12.06); formę dwudziestominutowych konferencji, które wyemitowano przez rozgłośnie diecezjalne w dniach 14, 15 i 16 czerwca o godz. 20.40 oraz formę wykładów wygłaszanych przez 3 dni poprzedzające kongres o godz. 20.00 w kościele seminaryjnym przy Krakowskim Przedmieściu¹². Sam program spotkania przedstawiał się w sposób następujący:

- „Sobota – możliwość zwiedzania miejsc religijno-patriotycznych w Warszawie;
- 18.00 – Uroczyste Nieszpory Eucharystyczne pod przewodnictwem ks. Prymasa, podczas których zostaną odnowione przyrzeczenia małżeńskie, przyrzeczenia kapłańskie oraz śluby zakonne osób obchodzących jubileusz 25-lecia małżeństwa, 25-lecia kapłaństwa oraz ślubów zakonnych;
- 20.00 – koncert chóru Teatru Wielkiej Opery Narodowej *Panis Angelorum*;
- 21.00 – Msze święte w kościołach archidiecezji warszawskiej.
- Niedziela
- 10.00 – Uroczysta Msza św. beatyfikacyjna pod przewodnictwem Prymasa Polski (homilia abp Józef Michalik), podczas której na ołtarze zostaną wyniesieni: ks. Władysław Findysz, ks. Ignacy Kłopotowski, ks. Bronisław Markiewicz. W czasie liturgii będzie miało miejsce w formie modlitewnej pojednanie polsko-ukraińskie.
- Ok. 12.00 – procesja eucharystyczna na pl. Zamkowy
- 17.00-21.00 – plac Piłsudskiego koncert muzyki chrześcijańskiej”¹³.

Po zakończeniu kongresu Prezydium Konferencji Episkopatu Polski na czele z abp. Józefem Michalikiem – Przewodniczącym Konferencji Episkopatu Polski, bp. Piotrem Liberą – Sekretarzem Generalnym, abp. Stanisławem Gądeckim – Zastępcą Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski, wystosowało komunikat zatytułowany „Wielkich dzieł Boga – nie zapominajcie”, który miał być odczytany w kościołach. Zawierał on słowa podziękowania dla organizatorów, uczestników oraz podkreślał radość z pojednania między Polakami i Ukraińcami, które było też jednym z owoców kongresu¹⁴.

Robiąc krok kolejny w zgłębianiu informacji na temat kongresów eucharystycznych, należy być w pełni świadomym, iż odbywały się i nadal odbywają kongresy

12. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, III Krajowy Kongres Eucharystyczny 18-19 czerwca 2005 r., Warszawa, Plac Piłsudskiego, Konferencje i homilie na temat Eucharystii.

13. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, III Krajowy Kongres Eucharystyczny 18-19 czerwca 2005 r. Warszawa, Plac Piłsudskiego, Program.

14. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, Komunikat Prezydium Konferencji Episkopatu Polski po zakończeniu III Krajowego Kongresu Eucharystycznego oraz po akcji pojednania Polaków i Ukraińców z dnia 20.06.2005 r., Wielkich Dzieł Boga – nie zapominajcie.

o charakterze partykularnym, zasadniczo diecezjalnym. Gwoli egzemplifikacji, kongresy o takim zasięgu odbyły się m. in. w Łodzi w 1928 r., we Lwowie i w Częstochowie. Wywarły one swój rys na społeczeństwie. Specyficzny był charakter każdego z nich: „a więc Lwów, bohaterski i zawsze wojowniczy, zawsze na straży Wiary i Ojczyzny, rozlega na każdym miejscu i w każdym momencie fanfara bojową i hasłem «Nie rzucim Wiary i Ziemi». Robotnicza Łódź, tętniąca energią pracy powszedniej, patrzy realnie na wszystkie zagadnienia i wszystko ujmuje z punktu społecznego, sprowadzając Boga na ziemię jako Króla robotników i Towarzysza pracy codziennej. Jasna Góra, serce całej Polski Katolickiej, obejmuje wszystkie jej stany i zakątki, wszystkie jej sprawy palące, troszczy się o nie i rzuca hasło ogólne Królestwa Chrystusowego w całym Narodzie Polskim. Nie były to czcze manifestacje, ani fanatyzm religijny podnieconego tłumu, ale żywiołowy krzyk duszy zawsze religijnej i wspólna u stóp Tronu Bożego narada nad naprawą Rzeczypospolitej i umocnieniem w Chrystusie ducha wszystkim braci”¹⁵. Ponadto przykładowo kongresy odbyły się także w Kaliszu w 1931 r., w Przemyśle w 1936 r., w Bydgoszczy w 1977 r., w Łowiczu w 2007 r. (pod hasłem „Wytrwajcie w miłości mojej” – jako dziękczynienie za 15 lat istnienia diecezji łowickiej, który też stał się okazją przybliżenia do Chrystusa – Chleba Życia¹⁶).

Zanim przejdziemy do meritum zagadnienia, któremu przyświeca cel niniejszego przedsięwzięcia, czyli przedstawienia, jak wyglądał przebieg diecezjalnego kongresu eucharystycznego w Legnicy, może warto nieco więcej poświęcić uwagi i dokładniej przedstawić jeden z kongresów diecezjalnych, żeby mieć swoistego rodzaju odniesienie i porównanie. Zatem zostanie przybliżony kongres w Przemyśle, który został zapowiedziany listem pasterskim biskupa Franciszka Bardy. Dokument ten został odczytany we wszystkich kościołach diecezji przemyskiej w dniu 1 stycznia 1936 r. Biskup w liście zwrócił uwagę na „trudne warunki ekonomiczne, z jakimi borykało się społeczeństwo, wskazując na ówczesną sytuację moralną i zasadnicze źródło wszelkiego zła: «nastały stosunki, wśród których ludzkość dusi się nie tylko z nędzy, lecz może częściej ze swej nieprawości. trudności, które wyłaniają się w zaspokojeniu codziennych potrzeb życia ludzkiego, skrajna nędza, trapiąca szerokie warstwy ludzkości, niezgoda pośród narodów mają swe najgłębsze podłoże w odstępstwie od nauki Jezusa Chrystusa i ponieważ przykazań boskich»”¹⁷. A zatem można jasno wysnuć cel, jaki przyświecał

15. A. Bogdański, *Sprawy religijne. Z przejawów czci Najświętszego Sakramentu w Polsce. Kongresy Eucharystyczne we Lwowie, Łodzi i Częstochowie*, „Ateneum Kapłańskie”, 22 (1928), s. 270.
16. A. F. Dziuba, *List podsumowujący I Kongres Eucharystyczny Diecezji Łowickiej*, w: *I Kongres Eucharystyczny Diecezji Łowickiej „Wytrwajcie w miłości mojej”*, 7-14.06.2007, red. J. Zawitkowski, W. Wronka, B. Zatorski, W. Panek, S. J. Ruchniewicz, Łowicz 2007, s. 45-46.
17. H. Kobiela, *Przemyski Kongres Eucharystyczny w 1936 roku. Organizacja i znaczenie*, Kraków 1990, mps, s. 44-45.

kongresowi „aby cała diecezja wspólnie, składając hołd Chrystusowi w Najświętszym Sakramencie, wyznając głęboką wiarę i wdzięczność za Jego miłość, wróciła do wierności Bogu w życiu codziennym (...), ale także zadośćuczynienie Panu Jezusowi za zniewagi, obojętności i świętokradztwa, jakich doznaje On w Najświętszym Sakramencie, następnie w okazywaniu Mu czci i publicznego hołdu i wreszcie w uproszeniu łask i błogosławieństwa dla całej diecezji”¹⁸. W dość szybkim czasie, bo jeszcze w styczniu, po odczytaniu listu odbyło się w urzędzie miasta spotkanie bp. F. Bardy z przedstawicielami władz cywilnych, wojskowych oraz katolickich stowarzyszeń w celu omówienia programu kongresu. Dlatego też powołano następujące sekcje: propagandową, liturgiczną, finansową, gospodarczą, techniczno-artystyczną, porządkową, kwaterunkową, komunikacyjną, sanitarną i szkolną. Ciekawą inicjatywą było zaangażowanie się wojska, szczególnie od strony technicznej, bo saperzy zbudowali trzy ołtarze: przy katedrze – na rozpoczęcie kongresu, na błoniach oraz na rynku. Z wojskiem w zrealizowaniu tego zadania współpracowali artyści-plastycy¹⁹.

Kwestią oczywistą jest to, że aby to przedsięwzięcie przyniosło oczekiwane owoce duchowe, konieczne było odpowiednie przygotowanie wiernych do tej akcji liturgicznej. Przygotowanie było długofalowe i wielopłaszczyznowe. „Biskup F. Barda wydał do wiernych dwa listy pasterskie: pierwszy na Nowy Rok 1936 z zapowiedzią diecezjalnego kongresu eucharystycznego, drugi zaś list z powodu zbliżającego się kongresu, który miał być odczytany w drugą niedzielę maja. W międzyczasie bp W. Tomaka, jako przewodniczący Komitetu kongresu eucharystycznego, wydał odezwę do duchowieństwa dotyczącą przygotowań do kongresu, która ukazała się w styczniowym numerze «Kroniki»; nadto Kuria wydała cały szereg szczególnych poleceń, i tak idąc chronologicznie, podawała pewne propozycje nabożeństw związanych np. z Wielkim Postem, podsuwała odpowiednią tematykę na kongregacje dekanalne; to znów kuria wyznaczyła w marcowym numerze «Kroniki» ćwiczenia duchowe na miesiąc kwiecień; w tym samym numerze opublikowano «Instrukcje» w sprawie kongresu. Ponadto w marcu 1936 r. podano program całego kongresu i program nabożeństw eucharystycznych, które winny w tym czasie odbywać się w kościołach parafialnych. W związku ze zbliżającym się kongresem skierowane zostały też specjalne instrukcje do katechetów jak też wszystkich Krucjat Eucharystycznych”²⁰. Przygotowanie diecezjan do kongresu było skupione na pewnych, rzecz też oczywista, punktach, tj. rozmodlenie parafii poprzez wystawienie Najświętszego Sakramentu, którego dokonywano po każdej niedzielnej Mszy św., aby uzyskać błogosławieństwo na czas kongresowy;

18. Tamże.

19. Tamże, s. 46-49.

20. Tamże, s. 54-56.

zaktualizowanie stowarzyszeń kościelnych, m.in. Bractwa Najświętszego Sakramentu, Apostolstwa Modlitwy, Krucjaty Eucharystycznej i Sodalicji Mariańskich, także poprzez adoracje indywidualne oraz kazania o tematyce eucharystycznej; pogłębienie wiary i czci względem Najświętszego Sakramentu poprzez kazania, lekturę publikacji kościelnych, referaty; propagowanie częstej Komunii św. m.in. poprzez ożywienie nabożeństw pierwszopiątkowych ze szczególną zachętą dla rodzin, aby w domu odmawiać wspólny pacierz wraz z litanią do Najświętszego Serca Jezusowego pod przewodnictwem ojca i matki, bo jednym z celów kongresu było także poświęcenie Sercu Jezusowemu całej diecezji i każdej poszczególnej rodziny; prezbiterzy odbyli konferencje dekanalne; zostały udekorowane domy, krzyże i kapliczki przydrożne, rozwieszano na murach afisze, na oknach nalepki kongresowe; w sam dzień rozpoczęcia kongresu dzieci wraz z nauczycielami miały możliwość wzięcia udziału w uroczystościach; wierni, którzy nie mogli wziąć udziału w otwarciu kongresu w Przemyślu, mieli możliwość łączności duchowej w swoim kościele parafialnym, w którym to o godz. 17.45 zabrzmiały dzwony wzywające wszystkich wiernych, aby przerwali pracę i w skupieniu odmówili po trzy razy „Ojcze nasz”, „Zdrowaś Maryjo” i „Niechaj będzie pochwalony Przenajświętszy Sakrament”²¹.

W samym przebiegu kongresu w dniach 5-7 czerwca 1936 r. można wyróżnić trzy pryncypialne punkty: inaugurację, dzień adoracji oraz moment kulminacyjny kongresów eucharystycznych, którym jest uroczysta procesja teoforyczna. Jednocześnie trzeba zaznaczyć, iż w czasie centralnych uroczystości w Przemyślu odbywały się analogiczne nabożeństwa w parafiach całej diecezji²². Na inaugurację złożyła się uroczysta Msza św. w katedrze z udziałem przedstawicieli episkopatu, władz państwowych, stowarzyszeń religijnych i tłumu wiernych przybyłych w pielgrzymkach z różnych stron diecezji. Drugi dzień kongresu to był dzień adoracji z różnymi nabożeństwami, w które głównie zaangażowała się młodzież różnych stanów, dla której sprawowane były Msze św. w wielu kościołach Przemyśla. Wieczorem tego dnia odbyły się dwie akademie eucharystyczne, które zakończyły się nocnym czuwaniem przed Najświętszym Sakramentem²³. Na ostatni dzień kongresu składała się uroczysta suma pontyfikalna sprawowana o godz. 9.00 z wystawieniem Najświętszego Sakramentu, którą celebrował abp B. Twardowski – ordynariusz lwowski w asyście kanoników kapitulnych i kleryków. Obecni byli biskupi: F. Barda – biskup przemyski; F. Lisowski – biskup tarnowski; K. Komar – sufragan tarnowski i W. Tomaka – sufragan przemyski. Ponadto był obecny ordynariusz przemyski obrządku greko-katolickiego – J. Kocyłowski oraz

21. Tamże, s. 56-61.

22. Tamże, s. 63.

23. Tamże, s. 65-72.

jego sufragana G. Łokota. Obecni byli: wojewoda lwowski – W. Belina Prażmowski; kom. Korpusu X gen. W. Wieczorkiewicz, kom. 22 Dywizji gen. M. Boruta-Spiechowicz, starosta przemyski – A. Remiszewski, prezydent miasta – L. Chrzanowski, prezes sądu – J. Prochazka oraz przedstawiciele innych władz i ziemiaństwa²⁴. Mszę św., która była transmitowana przez radio, ubogacił śpiew połączonych chórów z towarzyszeniem orkiestry wojskowej. Uroczystą Eucharystię z kazaniem biskupa tarnowskiego F. Lisowskiego uwieńczył odmówiony przez biskupa przemyskiego akt poświęcenia diecezji Najświętszemu Sercu Pana Jezusa²⁵. Tego dnia już od „wczesnych godzin porannych na Błonia podążały rzesze wiernych z poszczególnych parafii z miasta i okolicy, liczne delegacje, organizacje. Przybyły nawet oddziały wojskowe nie tylko miejscowe, ale z najodleglejszych krańców diecezji – od Miechocina, Żmigrodu po Jaworów, przybyły też delegacje wiernych z Rzeszowa... na Błoniach zgromadziło się ponad 100 tyś. wiernych. «Barwne chusty ludowe mieszały się z barwami mundurów wojskowych, a od czerni kleru i zakonów, odbijała biel strojów dziecięcych». Przygotowano ołtarz na podium oraz 14 tys. miejsc siedzących. Uwagę wszystkich przyciągnął ołtarz zbudowany przez saperów, który znajdował się na dość wysokim i obszernym podium»²⁶.

Punktem kulminacyjnym kongresu była wielka procesja teoforyczna, która rozpoczęła się o godz. 13.00. Biskup W. Tomaka zapisał: „była to niezapomniana, a zarazem wzruszająca chwila, gdy patrzyło się na wiernych. Odświętnie ubrani, kobiety i dziewczęta z różnobarwnymi nakryciami na głowie, to «wszystko tworzyło przepiękny różnobarwny dywan», który nagle, przy ruchu tak dużej ilości wiernych zamienił się «w rzeki płynące wśród traw». Po około półtorej godziny mógł dopiero wyruszyć celebrans, niosący Najświętszy Sakrament pod baldachimem. Procesja szła według ustalonego porządku. Środek tej wielotysięcznej procesji zajęły siostry z różnych zgromadzeń zakonnych i księża, za którymi szli w kolejności: abp B. Twarowski, biskupi: Barda, Lisowski, Tomaka, E. Baziak i biskupi unicy – Kocyłowski i Łakota oraz – za baldachimem – dostojnicy świeccy z wojewodą lwowskim Beliną-Prażmowskim. Trasa procesji przebiegała wybrzeżem Piłsudskiego, następnie ulicą Jagiellońską do Reformatów, tu skręciła na ulicę Franciszkańską i szła dalej do Rynku. Ilość wiernych była tak duża, że nie wszyscy byli w stanie zmieścić się na Rynku. Po dojściu procesji na miejsce przed gmachem Magistratu, przy którym znajdował się ołtarz, wszyscy wierni odśpiewali uroczyste «Te Deum». Następnie bp F. Barda udzielił błogosławieństwa Najświętszym Sakramentem, po czym przemówił do wiernych, składając podziękowanie przedstawicielom władz wszystkim uczestnikom «za wzięcie udziału

24. Tamże, s. 72-73.

25. Tamże, s. 73-74.

26. Tamże, s. 72.

w tej wielkiej manifestacji katolickiej, którą była publicznym wyznaniem wiary». Na zakończenie uroczystości odśpiewano «Boże coś Polskę» oraz wznoszono okrzyki na cześć papieża, prezydenta i biskupów. Po zakończeniu uroczystości ks. W. Lewkowicz, dyrektor chóru katedralnego, romantyk, patriota zaintonował hymn «Jeszcze Polska nie zginęła». Wywołało to pewną konsternację, ponieważ uczestniczący we Mszy św. greko-katolicy mogli to potraktować jako akcent nacjonalistyczny. Być może ks. Lewkowicz tym hymnem złożył ukłon w kierunku wojska, które wzniosło bardzo poważny wkład w przygotowanie zewnętrznej oprawy kongresu, jak przypuszcza ks. dr J. Jakubczyk. Ten końcowy akcent uroczystości kongresowych znalazł swe krytyczne echo w ukraińskim piśmie «Ukraińskij Beskyd»²⁷.

Wydaje się być kwestią tak oczywistą i bezdyskusyjną, że priorytetowym celem każdego Kongresu Eucharystycznego jest pogłębienie relacji i więzi z Chrystusem obecnym pod postaciami eucharystycznymi. Taki też cel przyświecał biskupowi legnickiemu Stefanowi Cichemu, który na zakończenie swojej posługi pasterskiej w diecezji postanowił zorganizować w dniach od 8 do 19 czerwca 2014 r. I Diecezjalny Kongres Eucharystyczny pod hasłem znamienitych słów wypowiedzianych przez św. Tomasza Apostoła „Pan mój i Bóg mój”. Znamienne jest też to i godne zauważenia, iż bp S. Cichy objął diecezję 30 kwietnia 2005 r., kiedy trwał ogłoszony przez św. Jana Pawła II – Rok Eucharystii i niejako kłamrą spinającą pasterzowanie była właśnie zrealizowana inicjatywa odbycia kongresu. Pasterz legnicki podkreślał, że „zadaniem Kongresu jest skupienie wiernych wokół Chrystusa Eucharystycznego, ożywienie pobożności eucharystycznej i uczynienie Eucharystii naszym największym skarbem, bo ona jest źródłem i szczytem życia chrześcijańskiego... pogłębienie wiary wyrażone coraz lepszym udziałem w wielkiej tajemnicy wiary to pierwszy owoc, którego oczekujemy. Owocem mają być także następne kościoły i kaplice, w których odbywać się będzie całodzienna adoracja Najświętszego Sakramentu. Niech kolejnym owocem kongresu będzie wzrost liczby członków Bractwa Eucharystycznego oraz ludzi młodych i dzieci zrzeszonych w Eucharystycznym Ruchu Młodych”²⁸.

Jednakże, aby nastąpiły te owoce, potrzeba było odpowiednio przygotować diecezjan, jak i prosić o błogosławieństwo w pracach samego Pana Boga. Bp legnicki poprosił także o błogosławieństwo Następcy św. Piotra, czyli papieża Franciszka

27. Tamże, s. 75-76.

28. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, Wyznawajmy przed Chrystusem Eucharystycznym: Pan mój i Bóg mój! Komunikat Administratora Apostolskiego Diecezji Legnickiej Stefana Cichego przed rozpoczęciem I Diecezjalnego Kongresu Eucharystycznego z dnia 29 maja 2014 r.

na czas przygotowań, jak i czas trwania kongresu²⁹. W odpowiedzi Ojciec święty zachęcił uczestników kongresu do refleksji nad obecnością Boga w codziennym życiu człowieka i umocnienia z Nim duchowej więzi oraz „życzył, by Pierwszy Kongres Eucharystyczny Diecezji Legnickiej umocnił w jego Uczestnikach ducha wiary, ożywił wzajemną miłość małżonków, scementował więź rodzin, wspólnoty kapłańskiej, wspólnot zakonnych, seminarzystów, wlał nadzieję w serca chorych, samotnych i potrzebujących, rozbudził gorliwość życia parafialnego i ducha apostołstwa, tak, by wszyscy z odwagą stawali się wiarygodnymi świadkami Chrystusa i Jego Ewangelii wszędzie tam, gdzie żyją i podejmują swoją posługę na co dzień”³⁰.

Przygotowania do trwającego ponad tydzień kongresu były wielopłaszczyznowe, od dzieci poprzez młodzież i dorosłych aż do samego duchowieństwa. Stosunkowo wcześniej, bo dnia 15 grudnia roku poprzedzającego kongres, został odczytany list pasterski bp. S. Cichego we wszystkich kościołach diecezji. Następnym krokiem było przeprowadzanie katechez eucharystycznych, sprawowanie nabożeństw, czemu przyświecał główny akcent – umiłowania adoracji Najświętszego Sakramentu. Gwoli egzemplifikacji, takie spotkanie przedkongresowe odbyło się w Chojnowie dla dzieci pierwszokomunijnych i rocznicowych oraz członków Eucharystycznego Ruchu Młodych w dniu 31 maja 2014 r. Spotkanie rozpoczęło się w kościele pw. św. Piotra i Pawła w Chojnowie od celebry Mszy św., po której przeszła ulicami miasta procesja z Najświętszym Sakramentem do drugiego kościoła pw. Niepokalanego Poczęcia NMP. Podczas procesji dzieci sypały kwiatki, niosły transparenty z emblematami eucharystycznymi. Warto zauważyć, że po modlitwie odbyło się spotkanie integracyjne z poczęstunkiem, ogniskiem, koncertem scholi „Ave” z Bielawy i udziałem w zabawach pt. „Tropem chojnowskich atrakcji”³¹. Warto w tym momencie zaznaczyć, że godną podkreślenia inicjatywą była podjęta próba jeszcze większego rozmiłowania dzieci w Chrystusie Eucharystycznym poprzez przybliżenie postaci bł. Imeldy Lambertini, o której relikwie wystarał się bp. S. Cichy. W prośbie skierowanej do Kongregacji Serca Pana bł. Imeldy biskup nadmienił, że od lat w Chojnowie, w kościele pw. św. Piotra i Pawła organizuje się spotkanie dla animatorów oraz odbywają się pielgrzymki dzieci komunijnych. Dlatego szuka unikalnego świętego patrona, który byłby blisko serc dzieci. Jak wiadomo, bł. Imelda jest patronką dzieci komunijnych od 1896 r., jednakże w Pol-

29. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, Pismo Biskupa Legnickiego S. Cichego do Papieża Franciszka z dnia 31 stycznia 2014 r.

30. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, Pismo Arcybiskupa Angelo Becciu Substytutu Sekretariatu Stanu do Biskupa Stefana Cichego Administratora Apostolskiego Diecezji Legnickiej z dnia 30 maja 2014 r.

31. P. Nowosielski, *Spotkanie przedkongresowe dla dzieci pierwszokomunijnych i rocznicowych oraz członków Eucharystycznego Ruchu Młodych w Chojnowie (31.05.2014)*, LWD, 23 (2014), nr 2 (89), s. 102-103.

sce nie jest znana. Dlatego dla propagowania jej kultu i dla utworzenia Centrum Eucharystycznego Ruchu Młodych, by dzieci jeszcze mocniej pokochały Jezusa w Eucharystii, prosił o relikwie tej wyjątkowej osoby³².

Zanim zostanie szczegółowo przedstawione, jak przebiegł kongres, warto wpierw podać, iż swoim aktywnym udziałem ubogaciły go, odpowiadając pozytywnie na zaproszenie gospodarza, różne osobistości, na czele których stanęli m. in.: abp Piero Marini pełniący urząd Przewodniczącego Papieskiego Komitetu do Spraw Międzynarodowych Kongresów Eucharystycznych³³, abp Konrad Krajewski – Jałmużnik Papieski³⁴, abp Józef Kupny – Metropolita Wrocławski³⁵.

Przechodząc do przybliżenia samego programu kongresu, to krystalizował się on w sposób następujący: oficjalnie kongres rozpoczął się dnia 8 czerwca 2014 r. u tronu Matki Bożej Łaskawej w Krzeszowie, który jest zarazem diecezjalnym sanktuarium. Wydarzenie to nałożyło się z wigilią Niedzieli Zesłania Ducha Świętego uroczyste obchodzoną w nocy z soboty na niedzielę, ze sprawowaniem w bazylice krzeszowskiej Mszy św. o północy pod przewodnictwem biskupa Marka Mendyka przy udziale ok. 600 osób³⁶. W kolejne dni kongresu plan przedstawiał się następująco:

- 08.06 – Legnica, kościół pw. Podwyższenia Krzyża św.
- 13.00 – Msza św.;
- 14.00-16.00 – sesja naukowa Akcji Katolickiej
- Diecezja – wszystkie parafie: uroczyste Msze św. z okazji rozpoczęcia Kongresu z procesją eucharystyczną oraz odmówieniem modlitwy kongresowej.

32. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, Pismo Administratora Apostolskiego Diecezji Legnickiej S. Cichego do Superiora Congregazione Suore Domenicane della Beata Imelda w Bolonii we Włoszech, tł. własne.

33. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, Pismo biskupa legnickiego S. Cichego zapraszające na Kongres Eucharystyczny do Legnicy abp. Piero Mariniego, Przewodniczącego Papieskiego Komitetu ds. Międzynarodowych Kongresów Eucharystycznych z dnia 17.01.2014 r. oraz odpowiedź abp. P. Marini z dnia 27.01.2014 r. informująca, iż weźmie udział w kongresie od godzin popołudniowych 18 czerwca do poranka 20 czerwca tłumacząc się, że nie jest w stanie poświęcić więcej czasu, gdyż odbędzie się także diecezjalny kongres eucharystyczny we Włoszech, w którym też będzie wcześniej uczestniczył od 12 do 16 czerwca, tł. własne.

34. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, Pismo biskupa legnickiego S. Cichego zapraszające na Kongres Eucharystyczny skierowane do J.E. Księdza Arcybiskupa dr. Konrada Krajewskiego Jałmużnika Papieskiego.

35. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, Pismo Administratora Apostolskiego Diecezji Legnickiej S. Cichego z dnia 30.04.2014 r. do Najdostojniejszego Księdza Arcybiskupa Metropolity Wrocławskiego.

36. J. Rams, *Rozpoczęcie I Kongresu Eucharystycznego Diecezji Legnickiej u Matki Bożej Łaskawej* (08.06.2014), LWD, 23 (2014), nr 2, s. 103.

- 09.06 – święto Najświętszej Maryi Panny Matki Kościoła. Dzień środowiska ludzi pracy: „Dzień święty święcić”. Kongresowe święto ludzi pracy: „W trosce o godność pracy i świętowania”.
Lubin, kościół pw. Maksymiliana Kolbe
15.00-17.00 – sympozjum w Domu Kultury „Muza”. Wykłady: abp J. Kupny, Robert Raczyński (prezydent Lubina), Alfred Bujara; projekcja filmu: „Niedziela jest święta”;
18.00 – Eucharystia pod przewodnictwem abp. J. Kupnego i po Mszy św. procesja eucharystyczna na Wzgórze Zamkowe.
Rejon – parafie dekanatów: Chocianów, Lubin Wschód i Zachód, Polkowice, Ścinawa – przed południem adoracja Najświętszego Sakramentu.
Diecezja – wszystkie parafie – modlitwa w intencji ludzi pracy.
- 10.06 – wspomnienie bł. Bogumiła Biskupa. Dzień szkół katolickich: W drodze do Emaus.
Legnica, kościół pw. św. Jana Chrzciciela, program:
10.00 – etap diecezjalny konkursu: Wiedza o Eucharystii w Gimnazjum im. św. Franciszka;
11.15 – prezentacja wyróżnionych prac konkursowych;
12.00 – Eucharystia z udziałem szkół katolickich;
13.00 – wręczenie nagród laureatom finału konkursowego.
Diecezja – wszystkie parafie: szkolny dzień kongresowy wg inicjatywy i możliwości katechetów oraz spotkanie eucharystyczne dla dzieci.
- 11.06 – wspomnienie św. Barnaby Apostoła. Kongresowe święto rodzin: „Rodzina żyjąca Eucharystią”.
Jelenia Góra, bazylika pw. św. Erazma i Pankracego:
16.00 – nabożeństwo eucharystyczne
17.15 – wykład ks. prof. dr. hab. Pawła Bortkiewicza TCh;
18.00 – Msza św. i procesja eucharystyczna;
20.30 – zakończenie procesji z aktem zawierzenia rodzin.
Rejon – parafie dekanatów: Gryfów Śląski, Jelenia Góra Wschód i Zachód, Mysłakowice, Szklarska Poręba, Świerzawa – przed południem adoracja Najświętszego Sakramentu w intencji rodzin.
Diecezja – wszystkie parafie – rodzinny dzień kongresowy we wszystkich parafiach diecezji wg inicjatywy duszpasterzy i możliwości parafii oraz modlitwa w intencji rodzin.

- 12.06 – Jezusa Chrystusa Najwyższego Kapłana – dzień powołanych: „Modlitwa za sługi Eucharystii”.

Legnica, kaplica Wyższego Seminarium Duchownego: Msza św. i wspólna modlitwa z udziałem przełożonych, alumnów, osób życia konsekrowanego oraz członków Towarzystwa Przyjaciół WSD.

Diecezja – wszystkie parafie – powołaniowy dzień kongresowy we wszystkich parafiach diecezji według inicjatywy duszpasterzy i możliwości parafii oraz modlitwa w intencji powołanych, duchowieństwa i o nowe powołania do kapłaństwa i życia konsekrowanego.

- 13.06 – wspomnienie św. Antoniego z Padwy. Dzień Caritas i dzieł charytatywnych (Parafialne Zespoły i Szkolne Koła Caritas, zespoły charytatywne i wolontariusze: „Od chleba Eucharystycznego do chleba naszego powszedniego – chleb św. Antoniego”.

Bolesławiec, bazylika pw. Wniebowzięcia NMP, program:

16.00 – spotkanie w sali konferencyjnej w Bolesławieckim Ośrodku Kultury – Międzynarodowym Centrum Ceramiki z zawiązaniem wspólnoty i wykładem ks. dr. P. Kota „Kto jest moim bliźnim. Świat w oczach Jezusa i Jego uczniów”.

18.00 – Msza św. w bazylice pod przewodnictwem bp. S. Cichego w intencjach wszystkich osób zaangażowanych w posługę chrześcijańskiej Caritas;

21.00 – Apel Maryjny i zakończenie kongresowej modlitwy³⁷.

Rejon – parafie dekanatów: Bolesławiec Wschód i Zachód, Lwówek, Nowogrodziec – eucharystyczne nabożeństwa do Bożego Miłosierdzia.

Diecezja – wszystkie parafie – charytatywny dzień kongresowy wg inicjatywy duszpasterzy i możliwości oraz modlitwa w intencji osób zaangażowanych w pomoc bliźnim.

- 14.06 – wspomnienie bł. Michała Kozala. Dzień kapłańskiej jedności i wdzięczności za 9 –letnią posługę bp. S. Cichego w diecezji do czego zachęcał w liście skierowanym do duchowieństwa diecezji legnickiej biskup pomocniczy Marek Mendyk³⁸. Program tego dnia wyglądał w sposób następujący:

37. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, Słowo Administratora Apostolskiego S. Cichego do Przewielebnych Księży! Drogich Sióstr i Braci, zapraszające do udziału w stacji kongresowej w dniu 13.06.2014 r. w Bolesławcu z dnia 26.05.2014 r.

38. ADKL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, Zaproszenie Biskupa Pomocniczego Marka Mendyka skierowane do Braci w Kapłaństwie z dnia 22 maja 2014 r. do udziału w modlitwie dziękczynnej za posługę Biskupa S. Cichego oraz do udziału w sympozjum naukowym.

Legnica, katedra pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła

9.00 – Msza św. dziękczynna za posługę bp. S. Cichego

Legnica, Centrum Spotkań im. Jana Pawła II – Sympozjum naukowe:

11.15 – ks. prof. dr hab. Henryk Witczyk (KUL Lublin, Papieska Komisja Biblijna) Dlaczego w Eucharystii Jezus wydaje siebie samego na Ofiarę?

11.45 – ks. prof. dr hab. Marek Starowieyski (Warszawa, Augustianum Rzym) Eucharystia pierwszych chrześcijan;

12.15 – ks. dr Zbigniew Chromy (Świdnica) Teologia Eucharystii w ujęciu Benedykta XVI;

12.45 – dyskusja i podsumowanie przez bp. S. Cichego.

Bolesławiec, kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa – małe Spotkanie Młodych: Duszpasterstwo Młodzieży Diecezji Legnickiej, KSM, Oaza Młodzieżowa.

- 15.06 – Uroczystość Najświętszej Trójcy. Dzień dziękczynienia za kościół parafialny: „Przystąpię do ołtarza Bożego...”

Legnickie Pole, kościół pw. Podwyższenia Krzyża św. i św. Jadwigi – uroczystość ogłoszenia nadania tytułu bazyliki mniejszej oraz pielgrzymka służb mundurowych – program:

13.00 – uroczystość nadania tytułu bazyliki mniejszej kościołowi parafialnemu pw. Podwyższenia Krzyża św. i św. Jadwigi w Legnickim Polu;

20.00 – koncert oratoryjny Msza Misterium Krzyża Świętego, Litania ad Spiritum Sanctum wg R. Brandstaettera w wykonaniu Orkiestry Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze, Chór Uniwersytetu Wrocławskiego, Chór Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Diecezja – wszystkie parafie – godz. 15.00 – koronka do Bożego Miłosierdzia z dziękczynieniem za kościół parafialny czyli miejsce, w którym wspólnota jednoczy się wokół Chrystusa obecnego w Najświętszym Sakramencie.

- 16.06 – Kongresowe święto służby liturgicznej: „Do świętej przystępuję służby...”, na które bp S. Cichy szczególnie zaprosił: akolitów, stałych lektorów i nadzwyczajnych szafarzy Komunii Świętej, zakrystianów i organistów, chóry, schole i psalterzystów, ceremoniarzy, lektorów i ministrantów³⁹.

Legnica, kościół pw. św. Jacka – program:

16.00 – kościół pw. św. Trójcy – konferencja ascetyczna ks. Mariusza Majewskiego dla dorosłych członków służby liturgicznej oraz w tym sa-

39. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, Zaproszenie Administratora Apostolskiego S. Cichego do Przewielebnych Księżów Proboszczów Diecezji Legnickiej do udziału w Kongresowym Dniu Służby Liturgicznej z dnia 21 maja 2014 r.

mym czasie w kościele pw. św. Jacka – konferencja ascetyczna ks. Jakuba Bartczaka dla młodych członków służby liturgicznej;

17.30 – procesja eucharystyczna z kościoła pw. św. Trójcy do kościoła św. Jacka, podczas której, zgodnie z prośbą ojca diecezji, przedstawiciele z każdej parafii mieli zabrać ze sobą dzwonki, trybularze, sztandary bądź chorągwie.

18.00 – Msza św. dla uczestników spotkania pod przewodnictwem bp. S. Cichego, a po niej agapa i zakończenie spotkania.

Rejon – parafie dekanatów: Chojnów, Jawor, Legnica Katedra, Wschód i Zachód, Prochowice, Złotoryja uczestniczą;

Diecezja – wszystkie parafie – kongresowy dzień służby liturgicznej z modlitwą za członków służby liturgicznej.

- 17.06 – wspomnienie św. Brata Alberta Chmielowskiego – Dzień osób potrzebujących pomocy: „Być dobrym jak chleb”;

Zgorzelec, kościół pw. św. Józefa Robotnika – spotkanie osób pomagających ludziom bezdomnym i pracowników schronisk im. Brata Alberta – program:

11.00 – Msza św. i rozpoczęcie wieczystej adoracji Najświętszego Sakramentu z udziałem osób niepełnosprawnych, pensjonariuszy schroniska Brata Alberta, osób bezrobotnych, członków Towarzystwa Pomocy im. Brata Alberta i po Mszy św. agapa;

15.00 – Koronka do Bożego Miłosierdzia;

Rejon – parafie dekanatów: Bogatynia, Jelenia Góra Wschód i Zachód, Leśna, Lubań, Węgliniec, Zgorzelec – udział w spotkaniu;

Diecezja – wszystkie parafie – modlitwa za osoby potrzebujące pomocy, zwłaszcza bezdomne i niepełnosprawne.

- 18.06 – dzień bractw pobożnościowych, Żywego Różańca oraz Bractwa św. Józefa: Maryja – „Niewiasta Eucharystii”;

Krzeszów, kościół bracki pw. św. Józefa – pielgrzymka i spotkanie wspólnot Żywego Różańca oraz Bractw św. Józefa pod hasłem „Maryja Niewiasta Eucharystii” – program:

10.00 – zwiedzanie sanktuarium z przewodnikiem;

11.00 – adoracja Najświętszego Sakramentu, modlitwa różańcowa i koronka do św. Józefa;

12.00 – Eucharystia w bazylice pod przewodnictwem bp. S. Cichego i po Mszy św. agapa na placu;

14.30 – Koronka do Bożego Miłosierdzia i zakończenie spotkania.

Rejon – parafie dekanatów kamiennogórskich – udział w spotkaniu;

Diecezja – wszystkie parafie – kongresowy dzień maryjny połączony z modlitwą różańcową oraz modlitwą w intencji bractw i wspólnot o szczególnej pobożności maryjnej.

- 19.06 – Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Pańskiej: „Pan mój i Bóg mój”;

Legnica, katedra pw. św. Apostołów Piotra i Pawła:

10.00 – uroczysta Msza św. z procesją eucharystyczną do czterech ołtarzy kończącą Kongres pod przewodnictwem abp. K. Krajewskiego z homilią abp. P. Marini

Zgorzelec

16.00 – Msza św. w amfiteatrze pod przewodnictwem S. Cichego z homilią bp. Wolfganga Ipolita ordynariusza Gorlitz z procesją eucharystyczną do czterech ołtarzy z zakończeniem w parku miejskim w Gorlitz z udziałem abp. P. Marini, abp. K. Krajewskiego⁴⁰. Godne zauważenia jest, iż pasterz legnicki na ostatnią stację kongresową, której punktem kulminacyjnym była uroczysta i niepowtarzalna procesja teoforyczna ulicami piastowskiej Legnicy, skierował specjalne zaproszenie do diecezjan i samych mieszkańców Legnicy. Jednym z zamierzeń tejże unikalnej procesji było zjednoczenie wokół Jezusa Chrystusa prawdziwie obecnego w Najświętszym Sakramencie i symboliczne zjednoczenie dwóch części miasta położonych po obu brzegach Kaczawy. Dlatego ta wspólna dla wszystkich parafii Legnicy procesja przebiegała od Katedry przez most na Kaczawie, do Sanktuarium św. Jacka z zatrzymaniem się przy ołtarzach przy kościele Mariackim i kościele Świętej Trójcy⁴¹.

Warto dodać, że świętowanie diecezjalne niejako przeciągnęło się do niedzieli, bo po Uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa, która była zwieńczeniem Kongresu, starano się podtrzymać ożywionego ducha eucharystycznego poprzez modlitwę połączoną z różnymi wydarzeniami kulturalnymi. I tak w piątek 20 czerwca w Legnicy w kościele pw. św. Jacka po Mszy św. wieczornej o godz. 18.00 miało miejsce spotkanie z Małgorzatą i Tomaszem Terlikowskimi, którzy wygłosili referat na temat małżeństwa i rodziny w oparciu o książkę *Skazani na siebie*. Dnia następnego – w sobotę 21 czerwca w kościele pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Bolesławcu po Mszy św. o godz. 18.00 odbyło się spotkanie abp. Dieudonne Nzapalainga z RPA, który przedłożył referat „Męczennicy wiary. Prześladowanie i dyskryminacja chrześcijan”.

40. *Program Kongresu*, LWD 23 (2014) nr 2, s. 90-95; zob. Noce Kościołów 18-26 czerwca 2014, Edycja Legnicka, Diecezja Legnicka.

41. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, Słowo Administratora Apostolskiego Diecezji Legnickiej S. Cichego z dnia 14.06.2014 r. Drodzy Diecezjanie, mieszkańcy Legnicy.

W tym samym czasie w mieście biskupim, w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa po Mszy św. odbył się koncert kwartetu smyczkowego oraz spotkanie z prof. Jadwigą Staniszkis: „Mała Ojczyzna – jak ją budować?” dla liderów życia publicznego i świata biznesu i mieszkańców miasta. W niedzielę dnia 22 czerwca br. w bolesławieckiej bazylice po wieczornej Mszy św. można było wysłuchać koncertu orkiestry „Inter Camerta” pod batutą Jana Jakuba Bokuna, a w legnickiej katedrze zaś w tym samym czasie odbył się panel dyskusyjny „Sensacje objawione – tajemnice Biblii o końcu świata i nie tylko...” – ks. prof. Jan Klinkowski, ks. prof. Sławomir Stasiak⁴².

Podjmując zaledwie nieudolną w swojej istocie próbę przybliżenia, jak istotną rolę w dziejach historii chrześcijaństwa odgrywały i odgrywają Kongresy Eucharystyczne, trzeba zaznaczyć, iż największe owoce i skutki tych akcji liturgicznych dokonują się w sercu każdego człowieka wierzącego, co nie jest wymierne i nie jest możliwe do zilustrowania. Jednakże można zaryzykować stwierdzenie, że w obecnym świecie po przeżytej pandemii, która dotknęła cały świat i odcisnęła także swoje piętno na pobożności, zwłaszcza eucharystycznej, ze względu na niemożliwość uczestniczenia wiernych w publicznym sprawowaniu Eucharystii w kościołach, wydaje się być istotne pochylenie się nad ponownym rozbudzeniem i rozmiłowaniem chrześcijan w Chrystusie przychodzącym do nas w Eucharystii. Wypadałoby wołać na nowo, jak podczas przygotowania do kongresu, jak i w czasie jego trwania słowami specjalnie ułożonej modlitwy:

„Pozwól dotknąć Rany Twego Serca, które bije w Eucharystii,
abym z wiarą wyznał: Ty jesteś „Pan mój i Bóg mój”,
udziel mi łaski trwania we wspólnocie Kościoła,
zjednoczonego przy eucharystycznym stole”⁴³.

Bibliografia

Źródła archiwalne

Archiwum Kurii Diecezji Legnickiej (AKDL)

Teczka Kongresy Eucharystyczne.

42. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, Noce kościołów 18-26 czerwca 2014, Edycja Legnicka, Diecezja Legnicka.

43. AKDL, Teczka Kongresy Eucharystyczne, Komunikat Administratora Apostolskiego przed rozpoczęciem I Diecezjalnego Kongresu Eucharystycznego z dnia 29 maja 2014 r. Wyznawajmy przed Chrystusem Eucharystycznym: Pan mój i Bóg mój!

Opracowania

- Bogdański A., *Sprawy religijne. Z przejawów czci Najświętszego Sakramentu w Polsce*. Brak miejsca i roku wydania
- Dziuba A. F., *List podsumowujący I Kongres Eucharystyczny Diecezji Łowickiej*, w: *I Kongres Eucharystyczny Diecezji Łowickiej „Wytrwajcie w miłości mojej”*, 7-14.06.2007, red. J. Zawitkowski, W. Wronka, B. Zatorski, W. Panek, S. J. Ruchniewicz, Łowicz 2007.
s. 45-48.
- Glemp J., Prymas Polski, *Gdy otwierają się bramy dla drugiego Kongresu Eucharystycznego*, Warszawa 1985.
- Kobiela H., *Przemyski Kongres Eucharystyczny w 1936 roku. Organizacja i znaczenie*, Kraków 1990, mps.
- Kongresy Eucharystyczne we Lwowie, Łodzi i Częstochowie*, „Ateneum Kapłańskie”, 22 (1928), s. 267-270;
- Mroziuk R., *Teologiczne idee polskich kongresów eucharystycznych*, Wrocław 1996.
- Nitecki P., *Wspominając Kongres Eucharystyczny*, „Dolny Śląsk”, 8 (2000), s. 207-214.
- Noce Kościołów 18-26 czerwca 2014, Edycja Legnicka, Diecezja Legnicka.
- Nowosielski P., *Spotkanie przedkongresowe dla dzieci pierwszokomunijnych i rocznicowych oraz członków Eucharystycznego Ruchu Młodych w Chojnowie (31.05.2014)*, LWD, 23 (2014), nr 2 (89), s. 102-103.
- Program Kongresu*, LWD, 23 (2014), nr 2 (89), s. 90-95.
- Rams J., *Rozpoczęcie I Kongresu Eucharystycznego Diecezji Legnickiej u Matki Bożej Łaskawej (08.06.2014)*, LWD, 23 (2014), nr 2 (89), s. 103.
- Szymański S., *Eucharystyczne Kongresy*, w: *Encyklopedia Katolicka* t. 4, red. R. Łukaszyk, L. Bieńkowski, F. Gryglewicz, Lublin 1985, kol. 1278.
- Tyrawa J., *Eucharystia. Dzieje problematyki*, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 4, red. R. Łukaszyk, L. Bieńkowski, F. Gryglewicz, Lublin 1985, kol. 1242-1250.
- Ziembicki Z., *Idea i krótka historia kongresów eucharystycznych*, w: *Pierwszy Kongres Eucharystyczny Diecezji Świdnickiej. Liturgia stacji kongresowej*. Kłodzko 18.09.2005 r., Świdnica 2005, s. 7-11.

Streszczenie

Zgłębianie wiary związanej z obecnością Jezusa pod postacią Chleba i Wina przychodzącego podczas Eucharystii sprawowanej przez kapłana po wypowiedzeniu przez niego słów konsekracji, dokonuje się na wielu płaszczyznach i różnymi sposobami. Z całą pewnością można stwierdzić, iż realizowanie idei przeprowadzania

kongresów eucharystycznych bezsprzecznie wpisuje się w to zadanie. Kongresy Eucharystyczne, których początki sięgają XIX w., były i są organizowane w Kościele powszechnym, jak i partykularnym, stąd mają zasięg międzynarodowy, krajowy i diecezjalny. Na każdy z nich składają się istotne elementy, m.in. sprawowanie Mszy św. z adoracją Najświętszego Sakramentu, sympozja naukowe, stacje kongresowe w różnych kościołach, spotkania formacyjne dla różnych grup religijnych, jak i uroczyste procesje teoforyczne. A to wszystko, aby wzmocnić pobożność, duchowość eucharystyczną, prowadzącą do jak najczęstszego życia w Komunii z Jezusem, przyjmując Go w Komunii św. do swojego serca, realizując słowa Zbawiciela: „kto spożywa moje Ciało i pije moją Krew, tan ma życie wieczne”.

Słowa kluczowe: kongres eucharystyczny, nabożeństwa, liturgia, diecezja legnicka, diecezja przemyska.

THE DIOCESAN EUCHARISTIC CONGRESS IN LEGNICA (JUNE 8–19, 2014) ON THE TENTH ANNIVERSARY OF THE EVENT: A COMPARATIVE PERSPECTIVE WITH PARTICULAR EMPHASIS ON THE 1936 DIOCESAN EUCHARISTIC CONGRESS IN PRZEMYŚL

Summary

The exploration of faith connected with the presence of Jesus in the form of Bread and Wine, who comes during the Eucharist celebrated by the priest after saying the essential words of consecration, takes place on many levels and in various ways. We can definitely say that, executing the idea of holding Eucharistic Congresses admittedly fits into this task. The Eucharistic Congresses, that dates back to XIX c., were and are organized by the universal Church as well as local Church, hence they have an international, national and diocesan scope. Each of them consists of important elements, among others celebrating Holy Mass with adoration of the Blessed Sacrament, scientific symposia, congress stations in various churches, formation meetings for various religious groups as well as solemn theophoric processions. And all this in order to strengthen the piety and the Eucharistic spirituality leading to living in Communion with Jesus as often as possible, receiving him in Holy Communion into your heart, implementing the words of the Savior: “But whoever eats of my body and drinks of my blood has eternal life”.

Keywords: Eucharistic Congress, service, liturgy, diocese of Legnica, diocese of Przemyśl.